

[Poul Møller.]

her i dag, at det er vigtigt at fastholde det nordiske samarbejde — men inden for Europa, ikke uden for Europa. Norden isoleret uden for Europa vil synke ned på en lavere levestandard, således som Balkan-stater og andre i forrige århundrede dybt gjorde det.

Jeg hørte, at statsministeren nævnte muligheden af et atlantisk frihandelsområde, men afviste den som urealistisk. Jeg vil også betragte det som den rene romantik opfundet for tilfældet — opfundet for at have en eller anden forklaring på, at man vil noget andet end det, man står over for. Der er ikke fra ledende amerikansk side overhovedet givet udtryk for tilslutning til eller sympati for denne tanke. Det er, som om man i vurderingen heraf helt glemmer, at USA sikkert har et ord at skulle have sagt om, hvorvidt USA ønsker at skabe en fortrinssstilling for europæiske varer på det amerikanske marked f. eks. i forhold til japanske varer. Jeg tvivler meget på, at amerikanerne vil, og jeg betragter det derfor som den rene og skære romantik, som det danske folketing ikke ved sin afgørelse i dag kan fæste nogen som helst lid til. Vi har også set med hensyn til Kennedyrunden, som jo om noget skulle bane vej for et atlantisk frihandelsområde, at de resultater, vi nu har i sigte i denne time, er så moderate, så pauvre, at de i hvert fald ikke kan betegne et fuldstændigt nyt perspektiv i det handelspolitiske samkvem mellem de atlantiske stater. Derfor tror jeg ikke, der er nogen anden mulighed; der er intet økonomisk alternativ til det europæiske samarbejde for Danmarks vedkommende.

Spørgsmålet er derefter, om vi skal vente og f. eks. se tiden an, indtil vi har set, om Sverige vil tilslutte sig Fællesskabet, eller om England overhovedet bliver medlem af Fællesskabet. Den første risiko ved en sådan handle måde er jo, at forhandlingerne med Storbritannien indledes og måske endda afsluttes, inden Danmark beslutter sig. For mig er der ingen tvivl om, at hvis det skulle blive resultatet af dansk tøven — men der er heldigvis ikke udsigt til, at det vil blive folketingets beslutning — at England kommer langt ind i forhandlingerne og eventuelt får dem afsluttet, så er der ikke store muligheder for, at der er interesse

for at ændre nogle af disse forhandlingsresultater i dansk favør.

Lad mig nævne landbruget, som statsministeren nævnte. Således som de britiske forhandlingssynspunkter opstilles, bliver landbruget et af de første områder, der skal diskuteres med Fællesskabet. Hvis kun Storbritannien er ansøger, er det i hvert fald givet, at den landbrugsaftale, der skal indgås imellem Kontinentaleuropa og Storbritannien, ikke vil tilgodese nogen dansk interesse. Hvorfor skulle den dog det? Danmark er ikke med i forhandlingerne. Der vil fra Fællesskabets side blive lagt vægt på, at Fællesskabets landbrugsordninger bliver dem, der kommer til at blive afgørende, og som Storbritannien kommer til at tilslutte sig, således at der ikke bliver åbnet mulighed for en fortsat dansk eksport til Storbritannien. Det er givet, at når vi fremstiller os, således som handels- og markedsministeren sagde det i går, som Europas største levedsmiddelleverandør, så har vi pligt til at være ved det forhandlingsbord, hvor landbrugets fremtid i Europa skal afgøres. Ingen må tro, at man, hvis vi kommer en postgang for sent, så siger: det, vi nu er blevet enige med Storbritannien om, må laves helt om, for nu vil Danmark også med ind i Fællesskabet.

Den anden risiko, vi løber ved en sådan nølertaktik, er, at vi overhovedet ikke kommer ind i nogen forhandling. Den er måske nok så stor. Det er ikke usandsynligt, at Fællesskabet på et vist tidspunkt vil sige: nu har vi det problem med Storbritannien; det er stort, kompliceret og vanskeligt, og vi kan simpelt hen ikke optage forhandlinger med dem, der nu kommer bag efter, om en europæisk ordning. Nu må vi koncentrere os om de britiske forhandlinger og måske også koncentrere os om, at de bliver det eneste resultat. Man har måske simpelt hen ikke interesse for, at andre lande kommer med, når man først har Storbritannien med i Det europæiske Fællesskab. Det er en risiko, som mange kyn-dige ude omkring i Europa peger på, at Danmark, selv ved at gå til forhandlingsbordet samtidig med Storbritannien, kan risikere den reaktion, at man siger: vort fællesskab skal ikke udvandes for stærkt. Derfor beder jeg om, at vi i hvert fald ikke ved egen tøven og nølen og ved